

PŘÍTOMNOST RÁČKŮ V RAČICÍCH U ŽDÁRU A V OKOLNÍCH OBCÍCH PODLE J.F. SVOBODY

Josef František Svoboda: Vlastivěda moravská. Novoměstský okres. Brno 1948. Brno 2010.

Dr. Fr. Dvorský: Místopis Moravy. Jihlavský kraj. Bystřický (n.P.) okres. Brno 1907.

Račice (S. 571 – 575)

„V této době povstal v Račicích svobodný dvůr, o němž osecký rukopis k r. 1483 zaznamenává že byl prodán s desátkou, s právem myslivosti a rybaření mimo 2 rybníky **klášterskému poddanému** Mikulášovi za 30 kop míš. grošů a za kopu ročního platu klášteru.“

Josef František Svoboda: Vlastivěda moravská. Novoměstský okres. Brno 1948. Brno 2010. Pp. 572.

Srov. vs.: „V roce 1485 prodal žďárský klášter další pustý dvůr. Majetek v Račicích zakoupil **pan** Mikuláš, který se zavázal zaplatit 30 kop grošů míšeňských. Nejprve měl zaplatit v hotovosti 15 kop grošů a poté odevzdávat splátky po 5 groších. Kromě toho se nový majitel zavázal cisterciákům odevzdávat roční plat 1 kopy grošů...“

Roku 1484 prodal žďárský konvent **panu** Mikuláši s manželkou Barborou, dcerou Markétou a strýcem Valentinem za 6 zlatých uherských **rychtářství ve Stržanově** a vymezil jim právo na krčmu a šenkování piva, les Greut a louky, kde byl **pan** Mikuláš se svou rodinou oprávněn k lovu ptáků a zajíců.“

MZA Brno, G 10 Sbírka rukopisů, inv. č. 952, f. 30a-b in Benešová Lenka: Žďárský klášter v pozdním středověku

Roku 1505 koupil si Mikuláš z Račic se ženou Barborou doživotně od kláštera **Kuníkovský dvůr v** křižanovské **Olešínce** za hotových 10 kop grošů českých a za 2 slepice a kopu grošů míšeňských ročního platu.

Držel asi (on nebo syn jeho stejného jména) i nadále zdejší dvůr, protože v roce 1551 nacházíme Mikuláše, dvořáka (majitele hospodářského dvora) z Račic, smířčím ve sporu hornobobrovských Vlachů.

Jeho nástupcem byl asi Blaha (Blažej) Ráček, neboť tento račický dvořák provdával roku 1571 dceru Annu za Jakuba Šašovského z Popovic, úředníka kláštera rajhradského. Nevěsta dostala vejpravu a nárok na otcovský podíl, ženich jí zadal dům, vinohrady a jiný majetek, vymínil si jen 100 zl k volnému nakládání. Mezi smluvčími byli David Eybenstaler z Eybenstal a Urban Sudický z Modřic, úředník kláštera tišnovského.

Rod Ráčků je v té době také na **svobodném dvoře ve Vojetínku** : Jan Ráček (majitel dvora ve Vojetínku 1560-85), syn Václav (majitel dvora ve Vojetínku 1586 – 1611) s manželkou Dorotou, Markyta, sestra Dorotina, Vítek Ráčků, který přejímá 1611 dvůr po otci.

1589 byl dvořák Blažej Ráček z Račic mrtev, po něm následoval asi syn Jan (1607 přichází Jan z

---

Ráčkova mlejna) a pak Prokop. **Dvůr s mlýnem pod vsí Branišovem** stojící o samotě na Olešanském potoce zdědil po otci Pavlovi okolo roku 1630 Šebestián Ráček a držel jej do roku 1640, kdy dvůr předal synu Tomáši Ráčkovi.

Ještě roku 1657 nacházíme Šebka dvořáka z Račic s manželkou Zuzanou, ale roku 1666 postupuje dvůr v ceně 200 kop Tomáš dvořák synu Václavovi, po jehož smrti jej odevzdala vdova dvořka Anna synu Karlovi. Ten jej poručil r. 1726 synu Františkovi, po jehož smrti se dvora ujal roku 1760 syn Josef dvořák neb Ráček a roku 1780 jej postoupil synu Františku Ráčkovi, který byl rychtářem.